

عنوان مقاله:

تعارض منافع شاهد به دلیل وجود رابطه خویشاوندی: نقد و توجیه رویه قضایی

محل انتشار:

فصلنامه رای (مطالعات آرای قضایی)، دوره 10، شماره 35 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

سعید سیاه بییدی کرمانشاهی - دکتری حقوق خصوصی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

اشخاص مکلف به بی‌طرفی چنانچه دارای نفع شخصی مستقیم یا غیرمستقیم در دادرسی باشند اظهارات و عملکرد آنان مورد ظن و شائبه قرار گرفته و قابل اعتماد نخواهد بود؛ لذا لازم است تعارض منافع اشخاص مکلف به بی‌طرفی با مقررات دقیق مدیریت شود؛ بسیاری از مقررات ناظر بر عدم صلاحیت قضات و جرح شهود در همین راستا تبیین شده‌اند. یکی از مواردی که می‌تواند باعث تعارض منافع شاهد شود وجود رابطه خویشاوندی میان شاهد و مشهودله است که در رویه قضایی برخوردهای متفاوتی با آن صورت پذیرفته است. این اختلاف رویه این سوال را ایجاد می‌نماید که وجود رابطه خویشاوندی به عنوان یکی از موجبات تعارض منافع شاهد، چه تاثیری در ارزش شهادت دارد؟ نتیجه پژوهش حاضر آن است که جز در خصوص شهادت شرعی در سایر موارد که همان حالت رایج شهادت (شهادت عرفی) است با توجه به در معرض اتهام بودن شاهد به دلیل رابطه خویشاوندی با مشهودله، علم حاصل از شهادت نیز محل تردید بوده و اتکای لازم را ندارد؛ لذا نه می‌توان به صورت مطلق، رابطه خویشاوندی را مانع پذیرش شهادت دانست و نه این که با تمسک به عدم منع قانونی، تمام شهادت‌های اقربا را معتبر دانست بلکه دادگاه موظف است این مهم را در ارزش شهادت لحاظ نماید و این امر هیچ منافاتی با مبانی فقهی ندارد. النهایه با عنایت به واقعیات روز جامعه و عدم رونق ارزش‌های اخلاقی و نیز میل طبیعی اشخاص به پیروزی خویشاوندان‌شان، پیشنهاد می‌شود شهادت اقربا اصولاً با دیده تردید نگریسته شده و تنها در صورتی پذیرفته شود که قرائنی بر خلاف آن وجود نداشته باشد.

کلمات کلیدی:

تعارض منافع، شاهد، رابطه خویشاوندی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1418162>

